

Objektas:
Aikštės, esančios Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios,
rekonstravimo priešprojektiniai pasiūlymai

Užsakovas:
Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas

Vykdytojai:
Architektas Šarūnas Sabaliauskas
Dizaineris Darius Linkevičius
Skulptorius Martynas Gaubas

AIŠKINAMAIS RAŠTAS

Papilės miestelio aikštės prie Šv.Juozapo bažnyčios ir paminklo, skirto Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečiui paminėti, projektiniai pasiūlymai parengti komiteto Lietuvos 100-mečiui paminėti užsakymu. Projektiniai pasiūlymai yra konceptualaus pobūdžio. Jie apsprendžia aikštės tvarkymo principus, kompoziciją, paminklo statymo vietą ir dydį, medžiagiškumą.

Šiuo metu aikštė priešais Šv.Juozapo bažnyčią yra skirta parkavimo reikmėms, erdviškai ir funkciškai labiau yra J.Basanavičiaus gatvės erdvė, nei reprezentatyvi erdvė prieš bažnyčią. Erdvės dominantė yra Šv.Juozapo bažnyčia. Aikštės formantai yra šventoriaus akmeninė tvora su vartais, šventoriaus medžių masyvas, S.Daukanto muziejus, ritualinių paslaugų pastatas ir J.Basanavičiaus gatvė su sodybinio užstatymo vieno aukšto medinias namais. Svarbus erdvės formantas yra medžių masyvai, augantys prie bažnyčios, muziejaus ir pavieniai medžiai augantys gyvenamųjų namų sklypuose. Aikštėje prieš bažnyčią XXa. Pradžioje buvo pastatytas kryžius, kurio akmeninis postamentas reikalauja kapitalinio remonto. Kryžiaus apsauginė metalinė tvorelė estatinės ir istorinės vertės neturi, yra pastatyta apsaugoti kryžių nuo automobilių, nes jis stovi viduryje važiuojamosios dalies. Esama erdvė yra tipiška mažiems Lietuvos miesteliams. Kuriant aikštės tvarkymo kompoziciją svarbu išlaikyti esamos struktūros mastelį, svarbiausia dominante paliekant Šv. Juozapo bažnyčią.

Aikštė yra trikampės formos viena kraštine išsilieja į J.Basanavičiaus gatvės erdvę. Parenkant skulptūros vietą buvo vertinama esama urbanistinė struktūra, funkciniai ryšiai, erdvės naudojimo daugiafunkciškumas. Statomas paminklas negali dominuoti erdvėje, jis yra lokalus akcentas, kuriam dominuojantį foną formuoja bažnyčia ir šventoriaus tvora. Skulptūros dydis ir plastika turi vesti žiūrovą prie objekto, kad skulptūra būtų įdomi savo detalėmis ir apžiūrėjimui iš arti. Tik kuriant smulkaus mastelio skulptūrinę kompoziciją paminklas įsilies į esamą urbanistinę struktūrą ir taps neatsiejama jos dalis. Formuojant aikštės kompoziciją ieškomas santykis tarp trijų akcentų: bažnyčios, esamo kryžiaus ir naujo paminklo. Visi šie objektai yra skirtingo dydžio, mastelio, dėl to jų santykis yra svarbus. Kryžius ir paminklas yra labai maži santykyje su bažnyčia ir aikštės erdve, dėl to jiems formuojamos tūrinės kompozicijos parteryje, kad objektai įgautų kompozicinio svorio erdvėje. Patenkant į erdvę visada bus bažnyčios dominantė. Postamentai, esantys pirmame plane nužymi objektus erdvėje ir veda žiūrovą prie smulkių detalių apžiūrėjimo. Tokiu būdu erdvinė aikštės kompozicija pereina nuo visumos suvokimo, prie smulkių detalių ir turinio skaitymo ant paminklo.

Paminklo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmečiui paminėti idėja ir meninė išraiška perėjo keletą etapų ir buvo ne kartą transformuota. Paminklo statymo vieta vedė link religinės tematikos. Lietuvos nepriklausomybės kovos vedė prie kario, raitelio tematikos. Buvo pasirinktas Šv. Jurgio simbolis. Karys, nugalėjęs blogį. Šventas Jurgis - pirmasis krikščioniškos Lietuvos dangiškas globėjas. Vėliau Lietuvos globėju tapo Šventasis Kazimieras.

Pagal krikščionišką legendą, šv. Jurgis nugalėjo drakoną, kuris kankino visą kraštą, naikino žmones, nuodijo jų kūnus ir sielas. Blogis atėjo iš svetur. Ilgai engė visus, įvedė savo tvarką, visi buvo priversti jam vergauti ir tenkinti jo poreikius. Blogis atėmė laisvę, kalbą, religiją. Žudė, trėmė, prievartavo. Slibinas, drakonas, okupantas, įsibrovėlis - visa tai blogio sinonimai. Blogio simbolis yra mitinis drakonas. Gėrio simbolis yra mitinis karys, vienu ieties dūriu nugalintis drakoną. Blogio ir gėrio kova. Gėrio pergalė prieš blogį.

Ši simbolinė kova ir pergalė apjungia mūsų istoriją, kultūrą, pasaulėjautą, religiją, tautosaką. Skulptūros autorius Martynas Gaubas. Skulptūra siūloma lieti iš bronzos. Skulptūros aukštis 1-1.4m. Ji statoma ant granitinio pjedestalo. Pateikta meninė išraiška nėra galutinė. Rengiant techninį aikštės sutvarkymo projektą skulptūros meninė išraiška bus tobulinama.

Sulptūros postamentas yra sujungtas su gerbūvio tūrine kompozicija, kuri yra aikštės erdvės formavimo elementas. Ant jo turi būti iškalti tekstai, skirti Lietuvos laisvės kovoms, pergalėms ir praradimams įamžinti. Konkretus turinys bus apspręstas tęsiant projektą ir, pagal galimybes, įtraukiant Papilės bendruomenę į turinio formavimo procesą. Tūrinė kompozicija formuojama iš monolitinio granito blokų, apdorojant meniniu būdu, naudojant įvairias akmens tekstūras ir faktūras.

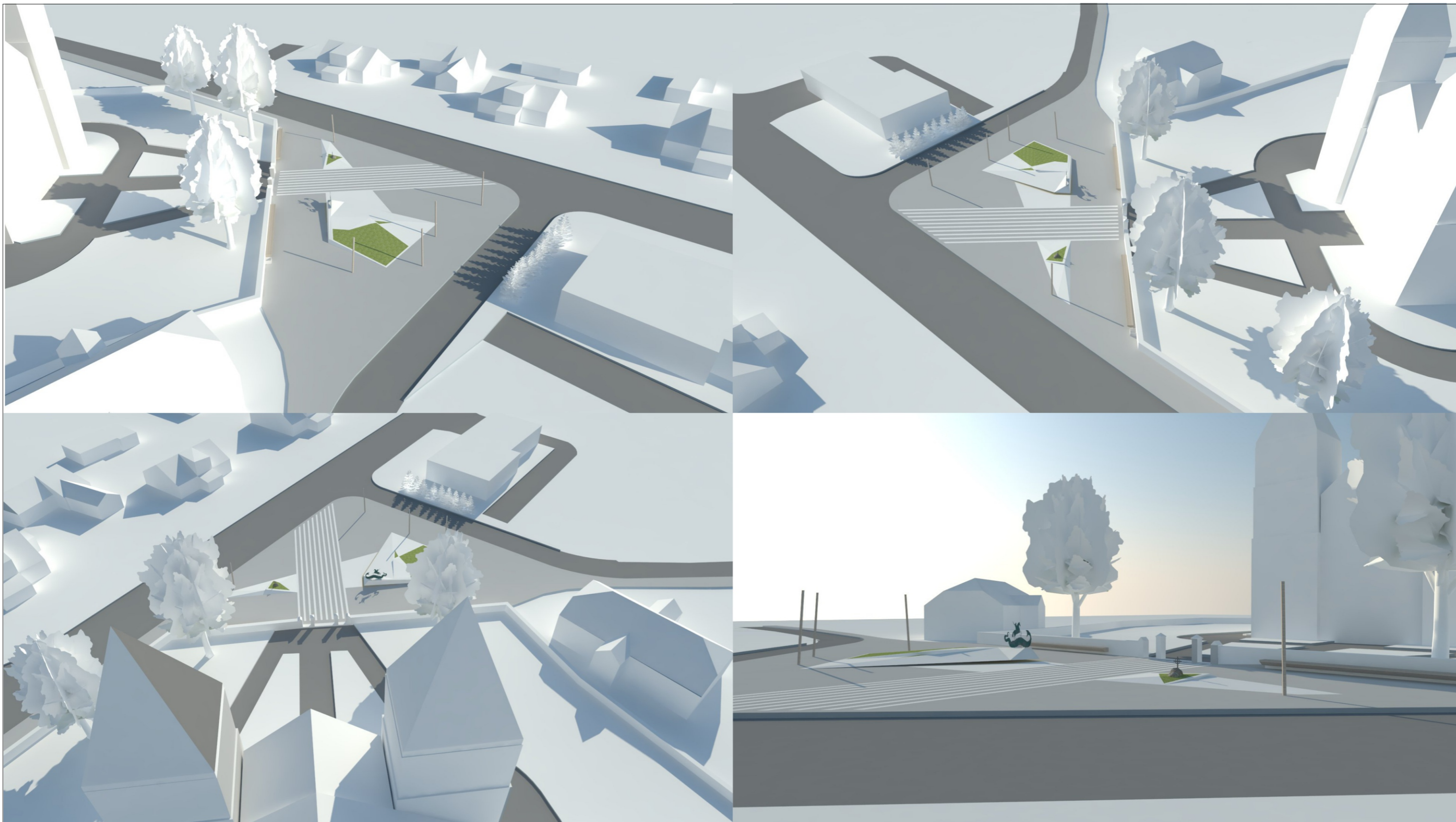
Esamas metalinis kryžius ir akmeninis postamentas turi istorinę vertę ir yra vienas iš Papilės simbolių. Dabartinis jo stovis yra prastas, reikalingas jo remontas. Kryžius aprūdijęs, ne kartą dažytas įvairiais dažais. Siūloma kryžių atnaujinti. Esamas postamentas yra sukomponuotas iš Ventos atodangos akmenų su fosilijomis. Betonas, rišantis akmenis, yra suskeldėjęs, ištrupėjęs. Kryžiaus vieta yra priešais šventoriaus vartus, kas trukdo vykdyti bažnyčios pastato ir šventoriaus aptarnavimą, užkerta kelią žmonių srautui. Vykdydamas aikštės rekonstrukciją, kryžius yra išmontuojamas, jam padaromi nauji pamatai, nuvalomas betonas, apnašos ir jis pastatomas aikštėje naujoje vietoje. Analogiškai paminklui jo aplinka suformuojama iš monolitinių granito blokų.

Paryškinant bažnyčios svarbą yra formuojamas takas į šventoriaus vartus. Kairėje tako pusėje yra paminklas, dešinėje kryžius, centre Šv. Juozapo bažnyčios frontonas su bokštais. Diskusijų apie J.Basanavičiaus gatvės rekonstrukciją metu buvo pasiūlyta idėja J.Basanavičiaus gatvės eismą pakeisti į vienkryptį. Judėjimas vyktų iš Akmenės pusės link seniūnijos. Prie aikštės galėtų būti šoninis parkavimas, toliau, prie laidojimo namų galėtų būti suformuotas parkingas 8-9 automobiliams. Pakeitus gatvę į vienkryptę, pagal vieną iš gatvės kraštinių galėtų būti formuojama parkavimo juosta. Vykdydamas J.Basanavičiaus gatvės rekonstrukcijos darbus, turėtų būti numatyti šaligatviai, gatvės apšvietimas, dekoratyvinis želdinimas. Sutvarkyta gatvė apjungtų lankomiausias Papilės vietas - S.Daukanto aikštę, S.Daukanto muziejų, Šv.Juozapo bažnyčią. Tvarkant gatvę, turi būti svarstomas ir šventoriaus gerbūvio sutvarkymo klausimas, kad būtų sukurta vientisa miestelio erdvė.

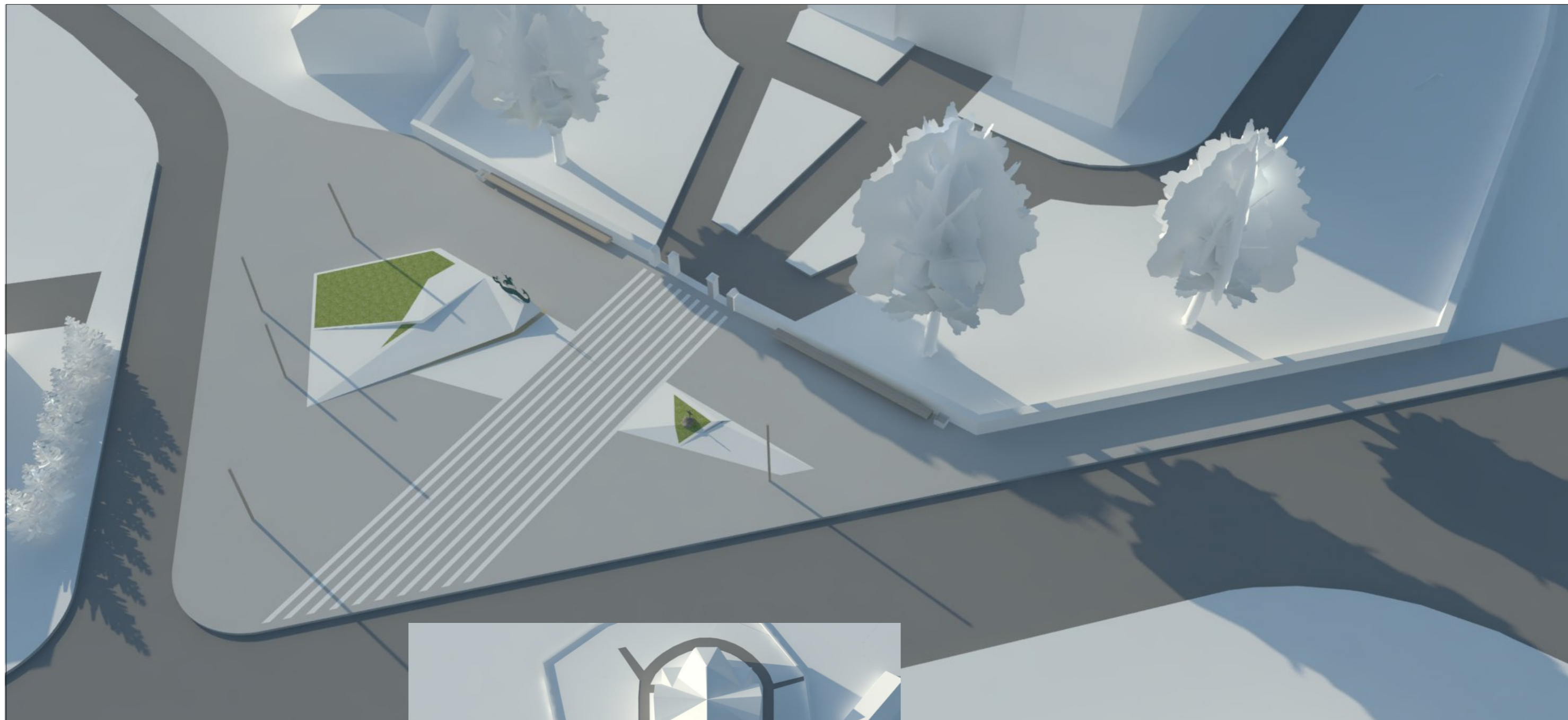
Siūlomos aikštės tvarkymo medžiagos ilgamažės ir reprezentatyvios. Grindinį siūloma kloti iš skelto granito trinkelio, spalva tamsiai pilka (570m²), pjauto granito trinkelio, spalva šviesiai pilka (70m²), tūrinė kompozicija paminklui monolitinio granito blokai (14m³), tūrinė kompozicija kryžiui monolitinio granito blokai (7m³). Betoniniai pamatai tūrinėms kompozicijoms (20m³). Aikštės apšvietimui 3.5m aukščio klijuotos medienos stulpai teritorijos apšvietimui su LED asimetriniais prožektoriais (5vnt), skulptūros apšvietimui LED asimetriniai prožektoriai iš grindinio (3 vnt). Klijuotos medienos suoliukai prie šventoriaus tvoros (2vnt). Pateikti kiekiai yra orientaciniai. Rengiant galutinį projektą gali būti keičiami.

Arcitektas Š.Sabalaiuskas

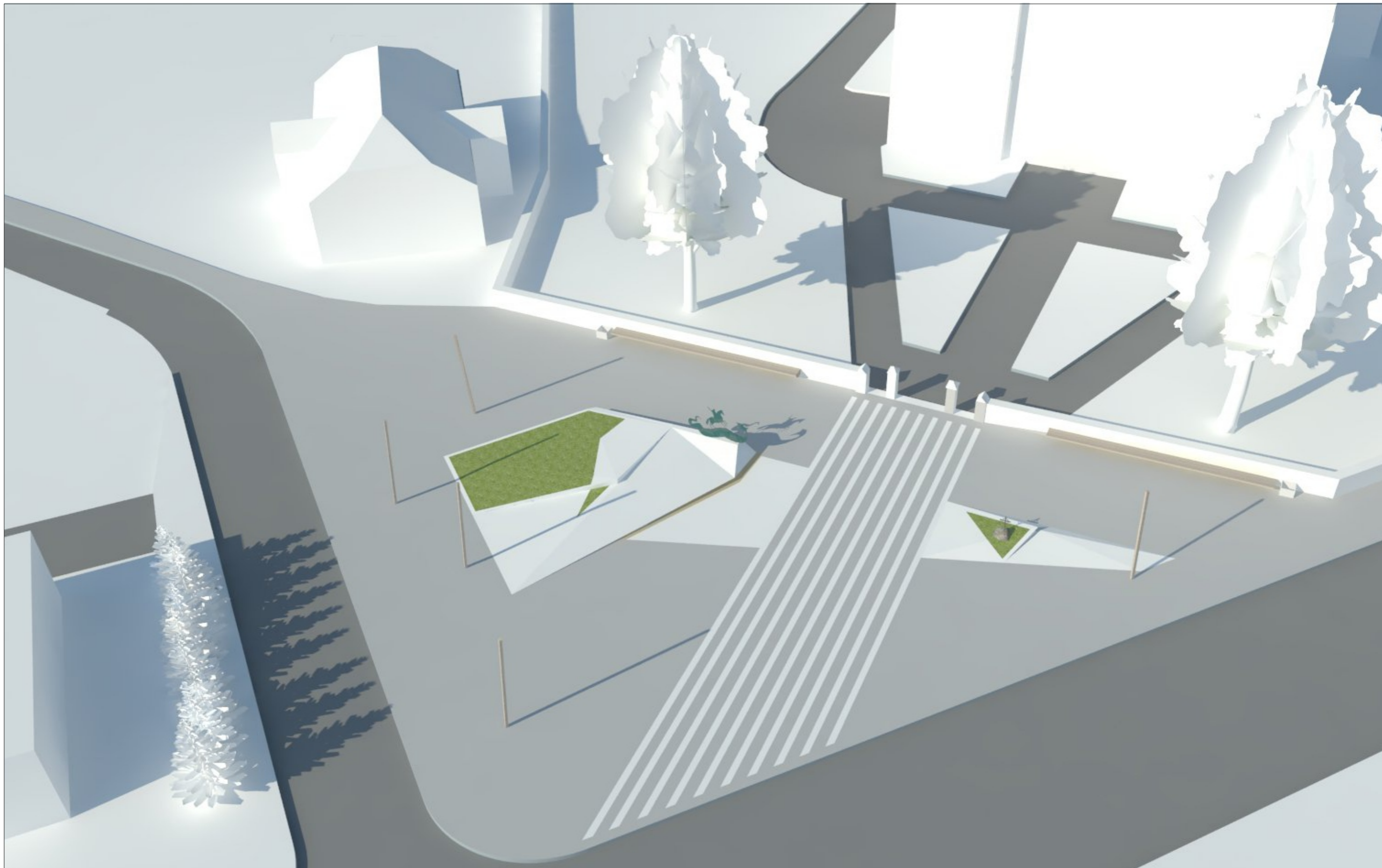
Dizaineris D.Linkevičius

Atestat. nr. Įmonės kodas				Objektas: Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai	
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas	16 02 15	Brėžinys: Siūlomas aikštės rekonstrukcijos bendras vaizdas	Laida 1
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	<i>[Signature]</i> 16 02 15		
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas			Žymuo: PP-MA-BR-01	Lapo Nr. 1

Atestat. nr. Įmonės kodas					Objektas: Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai	
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas		16 02 15	Brėžinys:	Laida
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	<i>DL</i>	16 02 15	Siūlomas aikštės rekonstrukcijos bendras vaizdas	1
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas				Žymuo: PP-MA-BR-02	Lapo Nr. 2

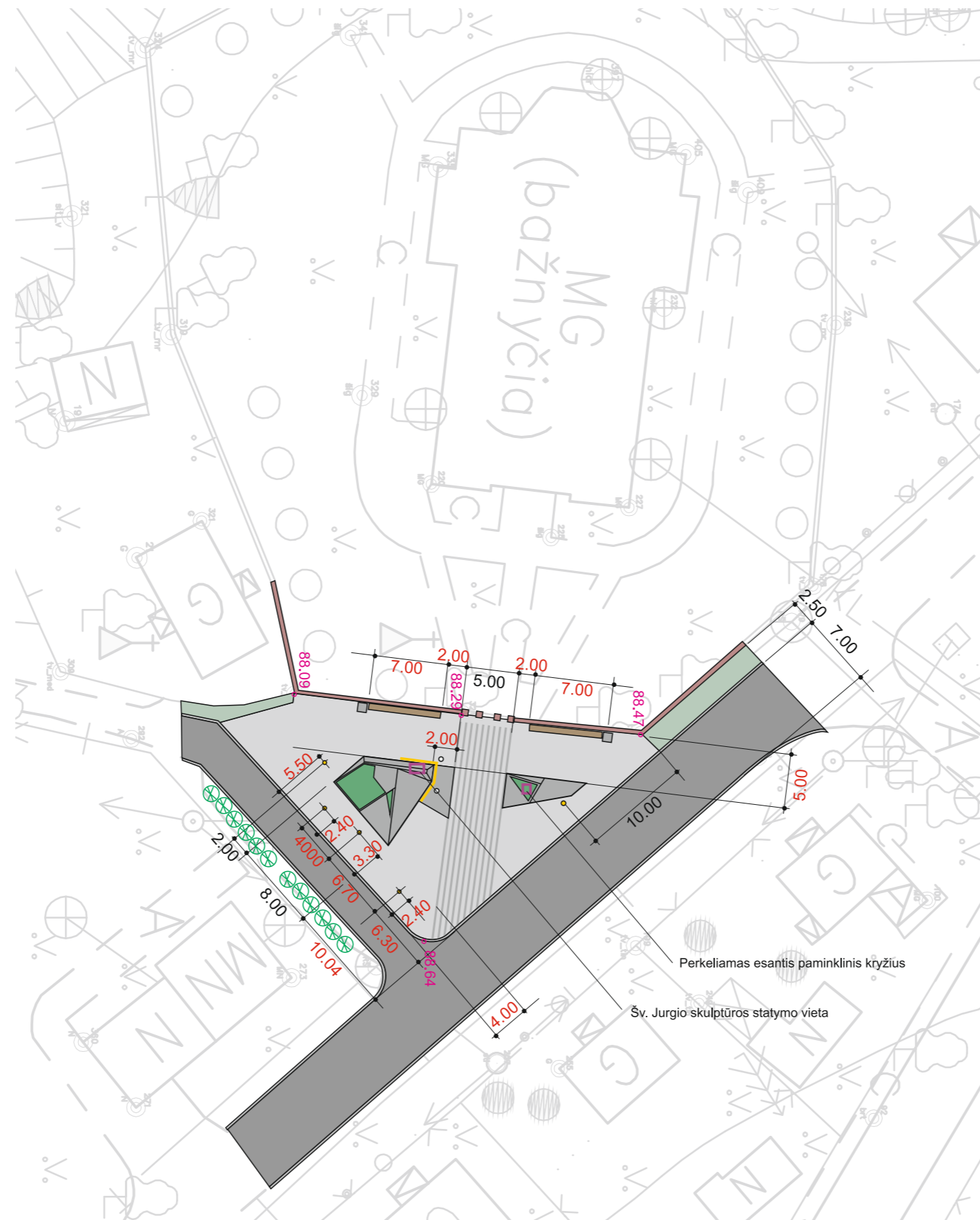

Atestat. nr. Įmonės kodas					Objektas: Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai	
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas		16 02 15	Brėžinys:	Laida
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	<i>[Signature]</i>	16 02 15	Siūlomas aikštės rekonstrukcijos bendras vaizdas	1
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas				Žymuo:	Lapo Nr.
					PP-MA-BR-03	3

Pastaba:
 Siūlomas vaizdas yra principinis eskizas, kurio pagrindu bus vykdomas skulptūros kūrybinis procesas, t.y. galutinės išvaizdos, dydžio, medžiagškumo, stiliaus paieškos. Visi sprendiniai derinami su užsakovu.

Atestat. nr. Įmonės kodas				Objektas:	Laida
	Skulptor.	M. Gaubas	16 02 15	Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai	
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas	16 02 15	Brėžinys: Siūlomas pradinis Šv. Jurgio skulptūros vaizdas	1
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	<i>[Signature]</i> 16 02 15		
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas			Žymuo: PP-MA-BR-04	Lapo Nr. 4

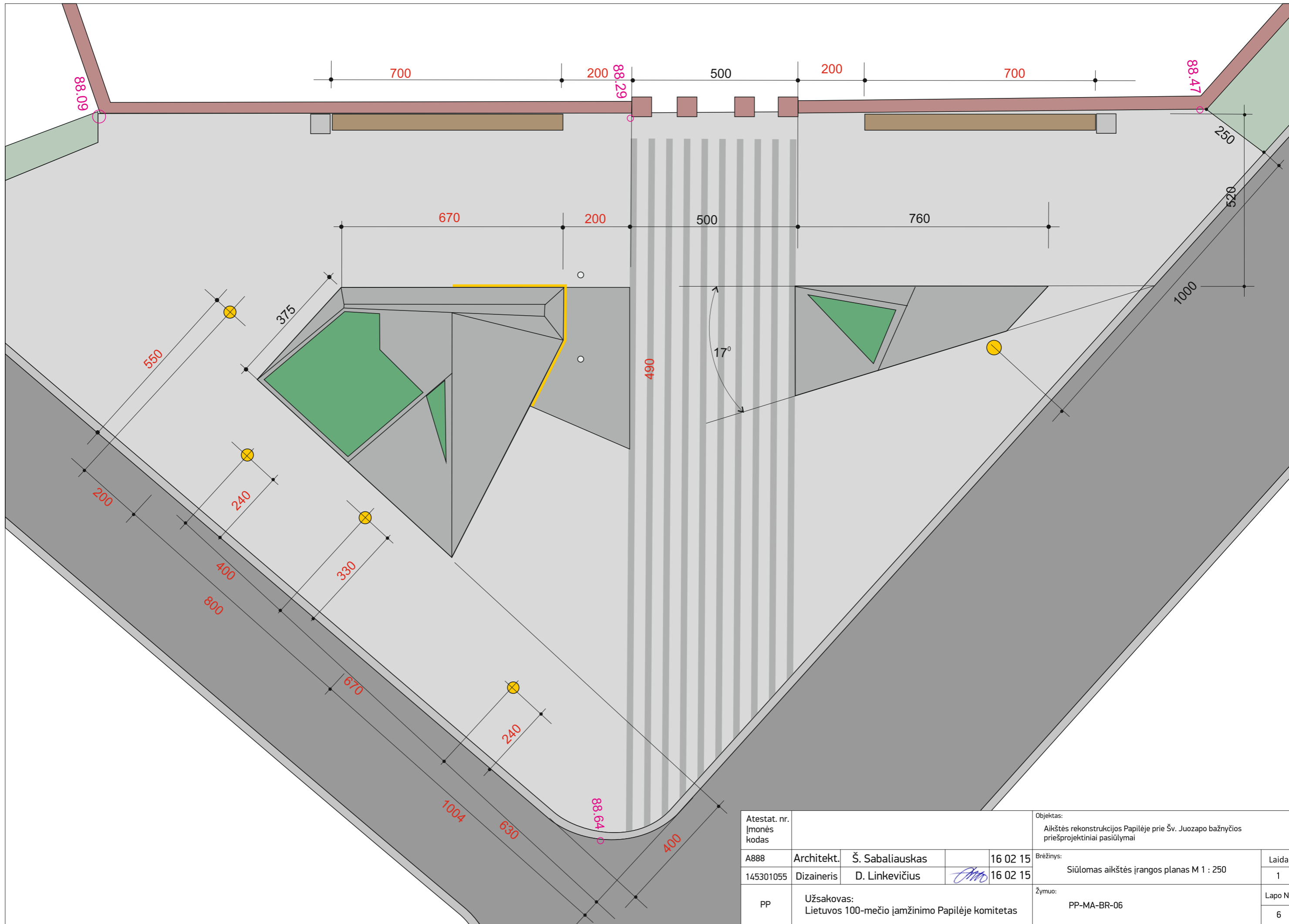

- Esanti šventoriaus tvora
- Projektuojami suolai
- Šiukšlių dėžės
- Perkeliamas esantis paminklas
- Statoma Šv. Jurgio skulptūra
- Granito elementai
- Įrengiama veja
- Granito tarpai trinkelį dangoje
- Ažūrinės betono trinkelės
- Grandinio trinkelės (pilies grindinys)
- Gatvės bortai
- Asfalto danga
- Naujai sodinamos koloninės tujos
- Projektuojami aikštės šviestuvai
- Grandinio dangoje įrengta apšvietimo juosta
- Grandinio dangoje įrengti prožektoriai

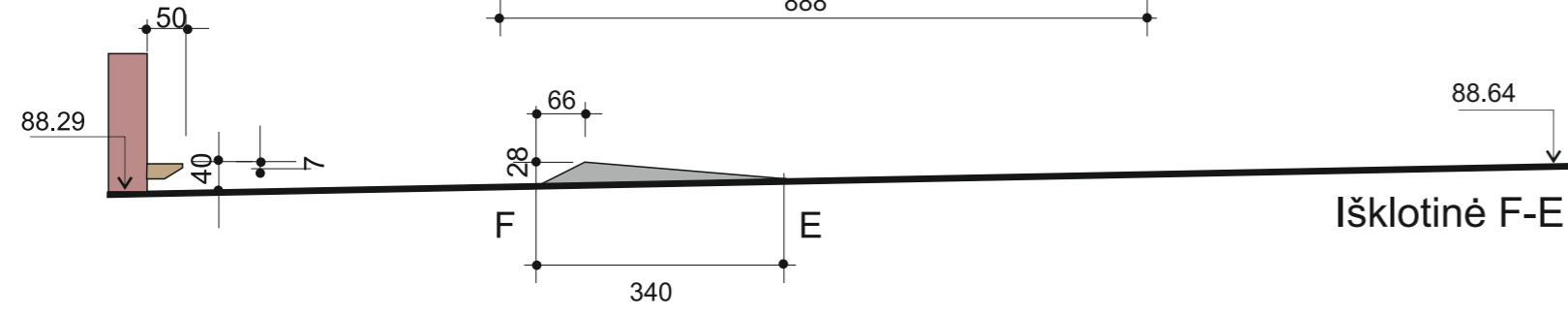
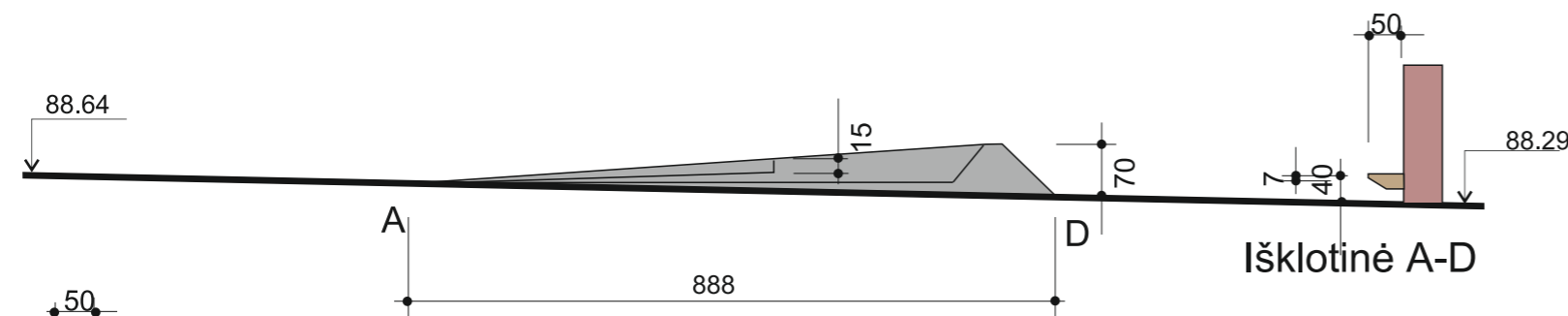
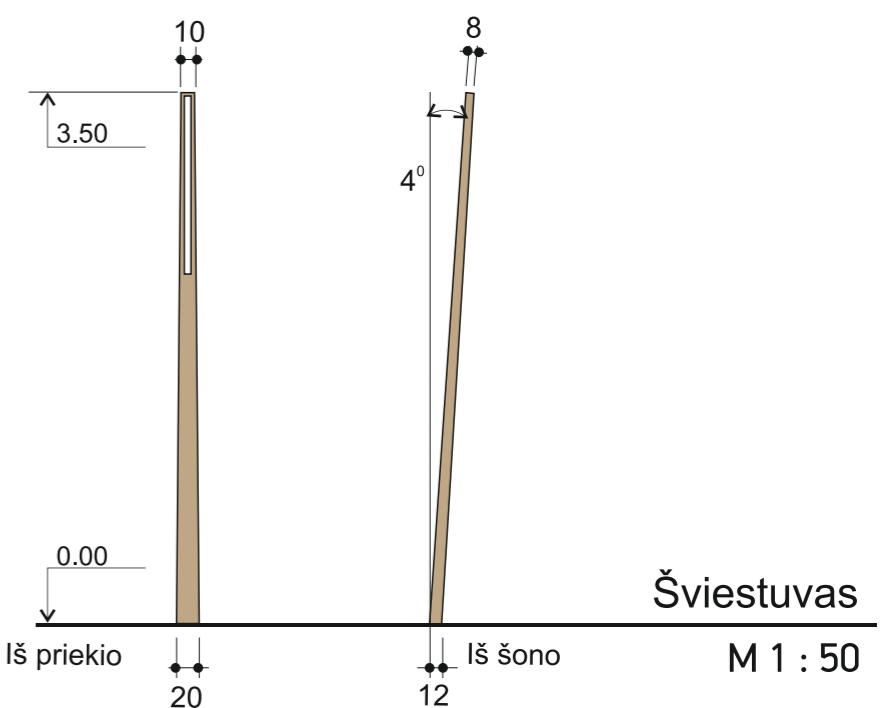
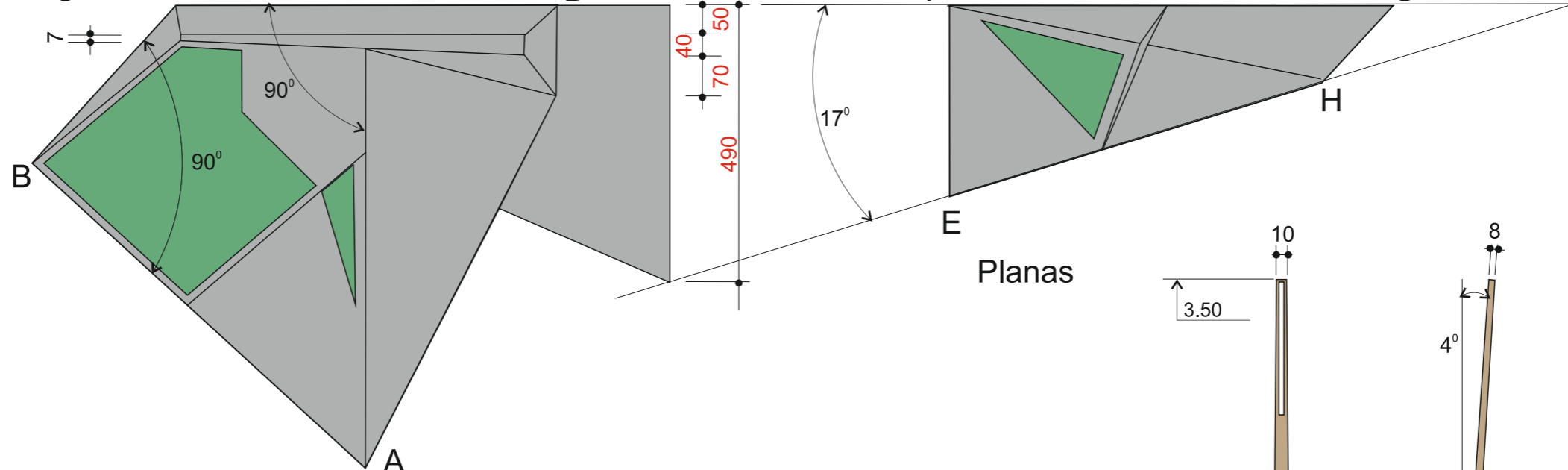
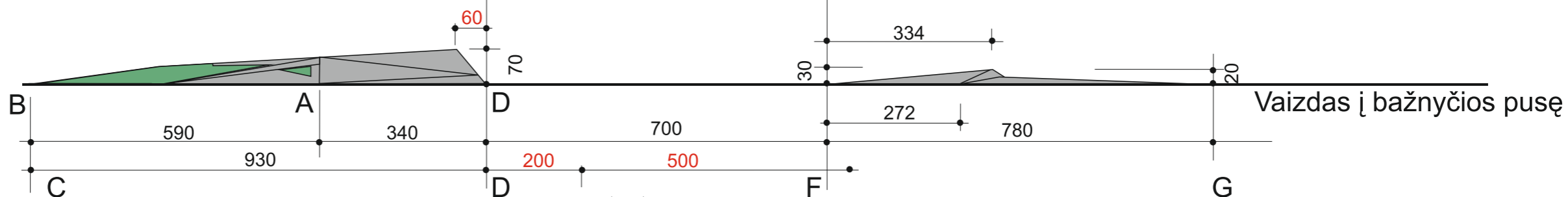
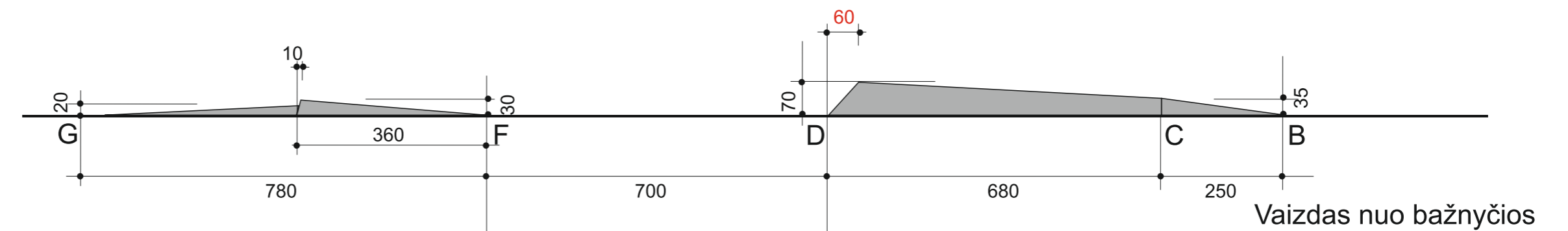
Perkeliamas esantis paminklinis kryžius

Šv. Jurgio skulptūros statymo vieta

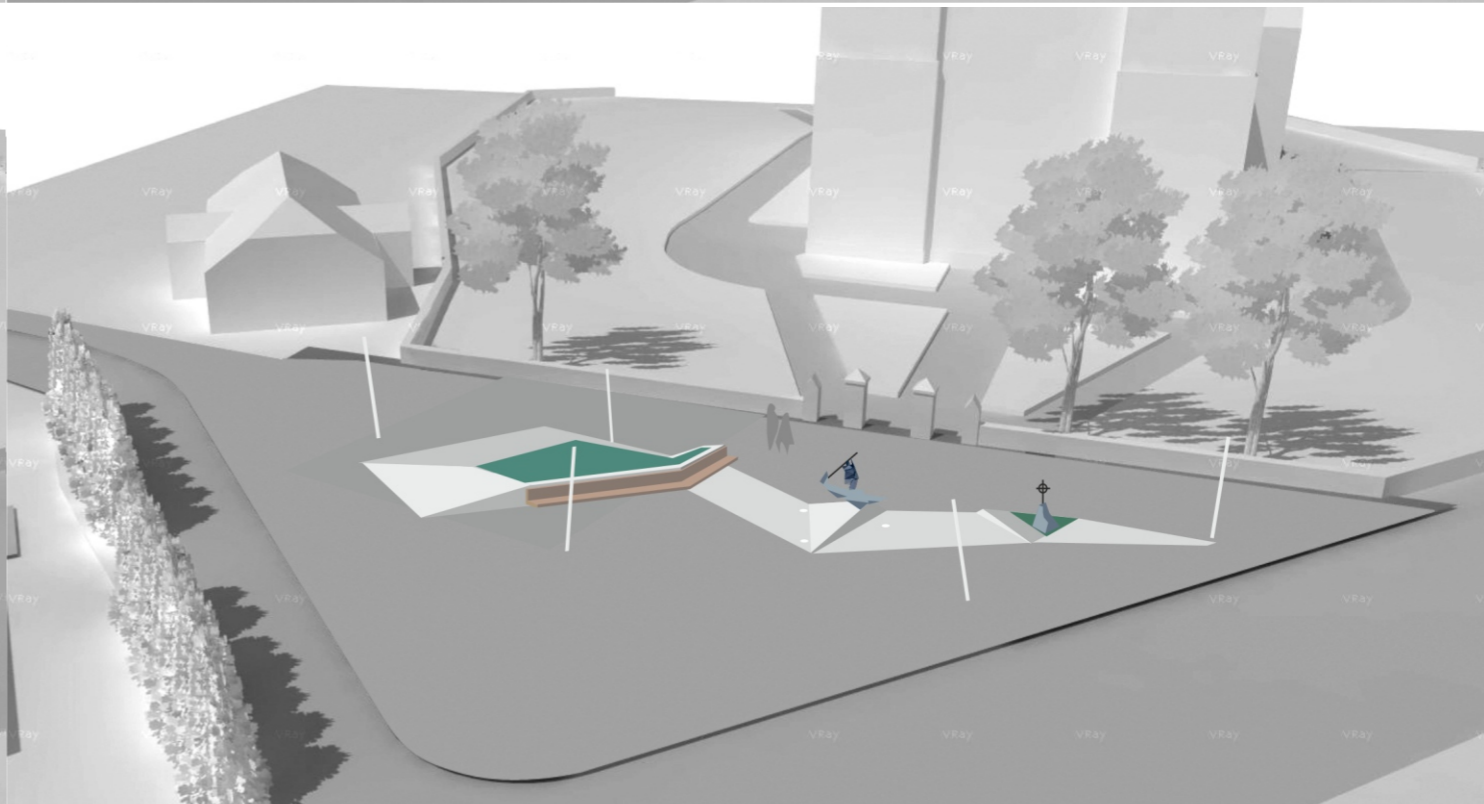
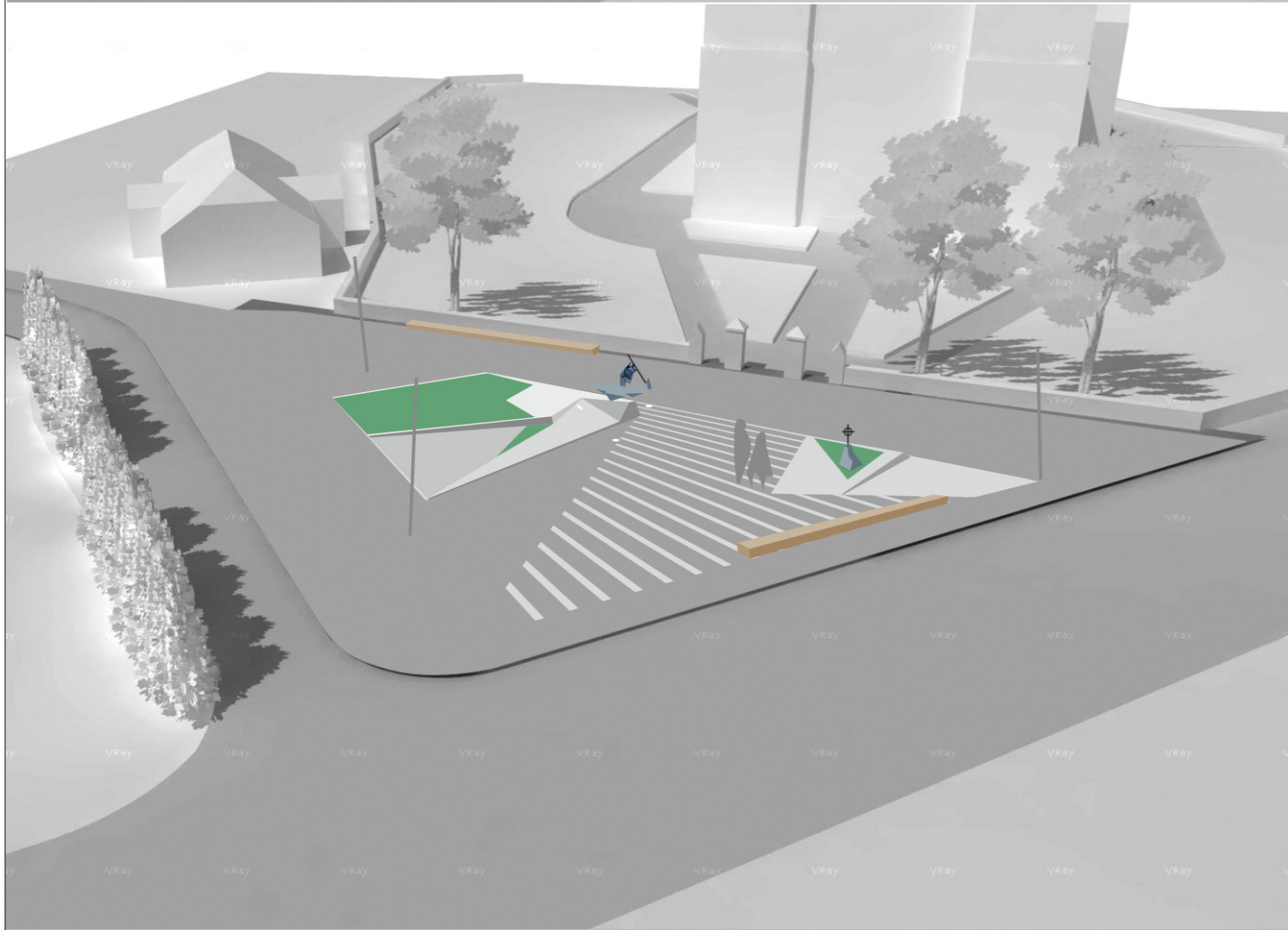
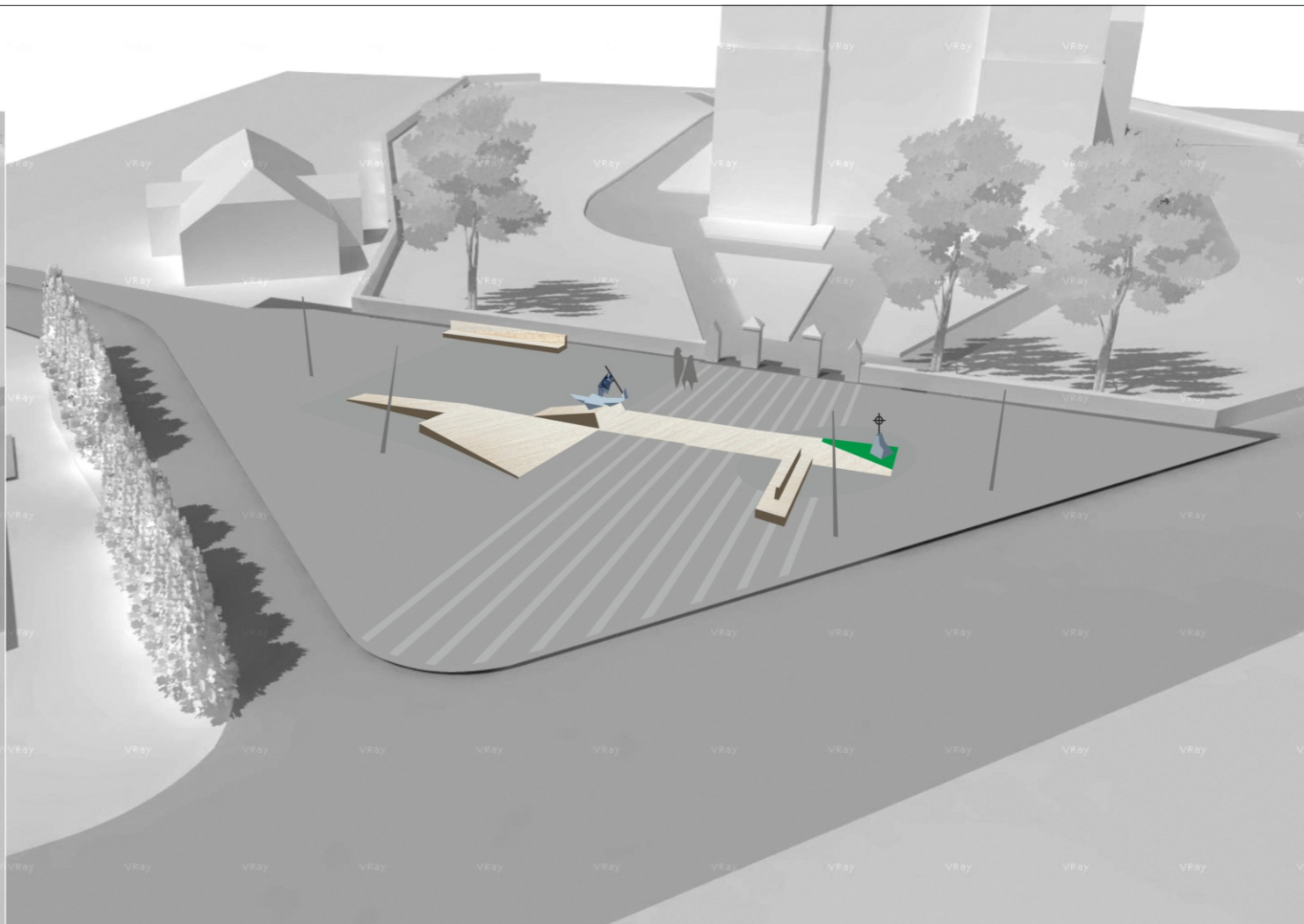
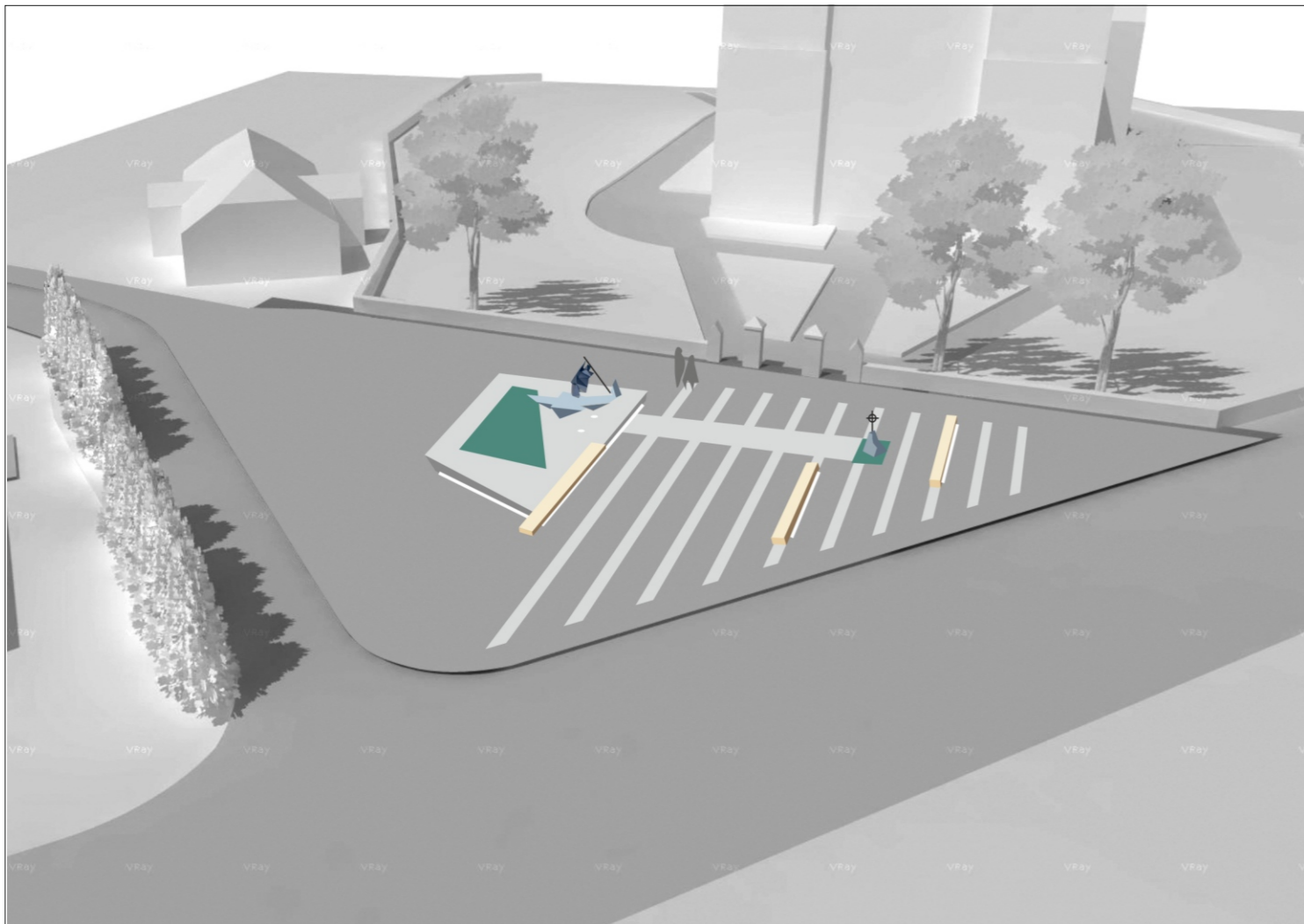
Atestat. nr. / Įmonės kodas				Objektas: Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai	
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas	16 02 15	Brėžinys: Siūlomas aikštės rekonstrukcijos planas M 1 : 500	
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	 16 02 15	Laida	1
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas			Žymuo: PP-MA-BR-05	Lapo Nr. 5

Atestat. nr. Įmonės kodas				Objektas: Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai	
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas		16 02 15	Brėžinys: Siūlomas aikštės įrangos planas M 1 : 250
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	<i>[Signature]</i>	16 02 15	
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas			Žymuo: PP-MA-BR-06	
					Laida
					1
					Lapo Nr.
					6

Atestat. nr. / Įmonės kodas				Objektas: Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai	
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas	16 02 15	Brėžinys:	
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	16 02 15	Siūlomos aikštės įrangos detalizavimas	
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas			Žymuo: PP-MA-BR-07	
				Laida	1
				Lapo Nr.	7

Atestat. nr. Įmonės kodas		Objektas: Aikštės rekonstrukcijos Papilėje prie Šv. Juozapo bažnyčios priešprojektiniai pasiūlymai		
A888	Architekt.	Š. Sabaliauskas	16 02 15	Brėžinys:
145301055	Dizaineris	D. Linkevičius	16 02 15	Aikštės rekonstrukcijos variantai, nepraėję atrankos
PP	Užsakovas: Lietuvos 100-mečio įamžinimo Papilėje komitetas			Žymuo: PP-MA-BR-08
				Laida
				1
				Lapo Nr.
				8